

Finansiell profil

Piteå kommun 2007–2009

KommunForsk
I

Innehåll

Inledning – syftet med denna rapport	2
Finansiell analys utveckling och ställning hos kommunerna i Övre Norrland 2007–2009	3
Så tolkar du den finansiella profilen!	13
Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen	14
Finansiell profil över kommunen 2007–2009	15
44 finansiella profiler 2009	20

Inledning – syftet med denna rapport

Syftet med rapporten

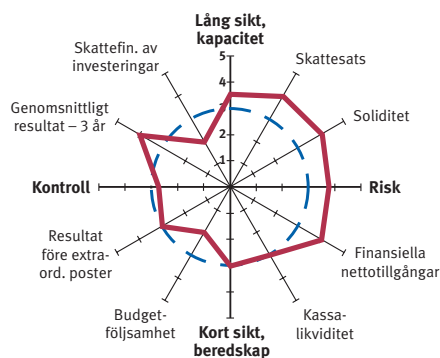
Denna rapport är ett komplement till den traditionella finansiella analysen som återfinns kommuners årsredovisningar. Till skillnad från den typen av analys, som beskriver utvecklingen över tiden, fokuserar denna rapport i första hand på att analysera hur 44 kommuner i Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten befinner sig finansiellt och har utvecklats i förhållande till varandra under perioden 2007–2009. Kommunerna benämns i rapporten som Övre Norrland.

Skälet till att just dessa fyra län och 44 kommuner valdes, var att de utgör en lämplig grupp som går att jämföra storleksmässigt och geografiskt.

I rapporten lämnas också värden för ett antal nyckeltal som avser "riket". Dessa nyckeltal baseras på de ca 160 kommunerna som i dagsläget ingår i de län och grupper som använder sig av den finansiella profilen. Värdet för dessa kommuner bör statistiskt ligga mycket nära riksgenomsnittet.

Rapportens olika jämförelser görs på traditionellt vis, men också i form av en speciellt framtagen finansiell profil, vars uppgift är att jämföra finansiella nyckeltal och sammanfattande finansiella perspektiv mellan kommunerna i länet och riket.

Profilen är konstruerad i form av ett polär-diagram. De innehåller, som beskrivs närmare i rapporten, dels fyra perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal, som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont.

De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. De finansiella nyckeltalen är sådana nyckeltal som är vanligt förekommande inom kommunsektorn. Profilens struktur och innehåll beskrivs närmare på sidorna 13–14.

Rapportens uppbyggnad

Inledningsvis i rapporten redovisas en finansiell analys av hur kommunerna i Övre Norrland har utvecklats finansiellt från 2007–2009. Här finns också en tabell som lyfter fram starka och svaga finansiella sidor hos de olika kommunerna.

Efter det inledande avsnittet följer en beskrivning och en förklaring av den finansiella profilen och av de nyckeltal och perspektiv som ingår i den.

Direkt efter beskrivningen av den finansiella profilen görs en analys av kommunens finansiella ställning och utveckling

under perioden 2007–2009. Den fokuserar på att jämföra kommunens utveckling gentemot de övriga kommunerna i Övre Norrland. Detta görs både via traditionella finansiella nyckeltal och med hjälp av den finansiella profilen som tidigare har beskrivits. Målsättningen med avsnittet är detaljerat belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen i förhållande både till god ekonomisk hushållning och övriga kommuner i länet.

Därefter följer en sida med redovisning av kommunens finansiella profiler, både när det gäller i förhållande till övriga kommuner i Övre Norrland, men också i förhållande till riket. Skälet till att två olika typer av finansiella profiler redovisas, är att det egentligen inte är helt rättvisande att bara konstruera finansiella profiler som beskriver hur kommunerna i Övre Norrland befinner sig i förhållande till varandra. Därför kompletteras med profiler som jämför de ca 160 kommunerna i Sverige som i dagsläget ingår i de län och grupper som använder sig av den finansiella profilen. Värdet för dessa kommuner bör statistiskt ligga mycket nära riksgenomsnittet.

I påföljande avsnitt redovisas samtliga finansiella profiler för 2009 för alla kommunerna i Övre Norrland. I det näst sista avsnittet presenteras åtta finansiella nyckeltal för samtliga 44 kommuner. Avslutningsvis görs en jämförande finansiell analys mellan ett antal län i Sverige.

Hans Petersson
Kommunforskning i Västsverige

Finansiell utveckling och ställning hos kommunerna i Övre Norrland 2007–2009

Många kommuner i Övre Norrland redovisade 2009, trots en vikande konjunktur, en resultatnivå som enligt gängse praxis är att betrakta som god ekonomisk hushållning. Även kommunernas genomsnittliga resultat under de tre senaste åren var finansiellt tillfredsställande i många av kommunerna. Ett antal av kommunerna lyckades också finansiera sina investeringar med skatteintäkter, vilket innebar att soliditeten ökade både i genomsnitt i den analyserade gruppen och i ett antal enskilda kommuner.

Syfte med nedanstående analys är att kortfattat beskriva den genomsnittliga finansiella utvecklingen och ställningen bland kommunerna Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten under perioden 2007–2009. I denna rapport benämns dessa kommuner som Övre Norrland. Analysen skall ses som ett komplement till den finansiella profil som presenteras längre fram i denna rapport.

I de tabeller som redovisas på de kommande sidorna avser ”medel” genomsnittsvärdet bland de 44 kommuner som ingår i Övre Norrland.

Övre Norrland består av 44 kommuner

I gruppen Övre Norrland (Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland) bor ca 880 000 invånare fördelade på 44 kommuner. De omsatte under 2009 ca 53 miljarder kr. Balansomslutningen uppgick till ca 73 miljarder kr. Kommunerna investerade för drygt 3,5 miljarder.

De största kommunerna är Umeå, Sundsvall, Luleå, Skellefteå, Östersund och Örnsköldsvik. De spänner befolkningsmässigt från 114 000 till 55 000 invånare, totalt 470 000 invånare av länets 880 000 invånare. De minsta kommunerna är Bjurholm, Sorsele, Dorotea, Arjeplog, Åsele, Malå och Överkalix. De ligger mellan 2 500 och 4 000 invånare.

Resultat före extraordinära poster visar en negativ utveckling

En grundläggande förutsättning för en god ekonomi på lång sikt är att de löp-

ande intäkterna överstiger de löpande kostnaderna. Ett sätt att mäta balansen mellan kommunens löpande kostnader och intäkter är att studera ”resultat före extraordinära poster”. Relateras det till verksamhetens bruttokostnader, kan man göra jämförelser mellan kommuner. Måttet bör ligga minst runt 2% över en längre tidsperiod. Då klarar de flesta kommuner av att finansiera en normal kommunal investeringsvolym med löpande skatteintäkter. Det kommer i sin tur att innebära att kommunen bibehåller sitt korta och långa finansiella handlingsutrymme.

Under den analyserade treårsperioden försvagades resultatet före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader bland kommunerna i Övre Norrland från 1,4% till 1,2%. Jämfört med 2008 skedde dock en förbättring från 0,6% till 1,2%.

Årets resultat i förhållande till verksamhetens kostnader försvagades också från 1,4% till 1,2%. Skillnaden mellan de två resultaten utgörs av extraordinära poster, vilket det inte fanns några under perioden.

I riket förblev resultat före extraordinära poster oförändrat om 2007 och 2009 jämförs. Det uppgick till 1,8% båda åren. Under 2008 uppgick riksgenomsnittet till 0,7%.

Starkast resultat före extraordinära poster i relation till verksamhetens kostnader under år 2009 redovisade Övertorneå med 4,9%. Därefter följde Dorotea med 4,8%, Åsele med 4,4%, Skellefteå med 4,0% och Gällivare med 3,8%. Av dessa kommuner var alla utom Åsele och Skellefteå nya i toppen jämfört med 2008.

Svagast resultat före extraordinära poster redovisade Härnösand med -6,0%. Kommunen gjorde dock en stor utbetalning till pensioner som belastade resultatet. Därefter följde Ragunda med -2,9%, Bräcke med -2,2%, Storuman med -1,8% och femte svagast resultat hade Arvidsjaur med -0,4%. Av dessa var det bara Arvidsjaur som låg bland de fem svagaste kommunerna under 2008.

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2007	2008	2009	Snitt 07–09
Övertorneå	2,5	-0,4	4,9	2,3
Dorotea	2,3	1,5	4,8	2,9
Åsele	1,4	3,7	4,4	3,2
Skellefteå	1,6	12,6	4,0	6,1
Gällivare	1,8	2,0	3,8	2,5
Åre	-1,1	3,2	3,7	1,9
Östersund	3,0	2,4	3,2	2,9
Luleå	1,0	0,4	3,0	1,5
Jokkmokk	1,4	0,0	2,6	1,3
Krokom	2,5	1,8	2,6	2,3
Lycksele	1,7	-5,7	2,3	-0,6
Nordmaling	0,7	-0,9	2,3	0,7
Boden	0,9	-1,1	2,2	0,7
Arjeplog	2,4	-2,7	1,9	0,5
Kiruna	2,7	0,0	1,7	1,5
Robertsfors	-0,9	-1,0	1,6	-0,1
Strömsund	0,0	2,8	1,6	1,5
Timrå	2,4	-1,9	1,6	0,7
Umeå	3,0	0,7	1,3	1,7
Piteå	2,2	1,8	1,1	1,7
Sorsele	0,2	0,6	1,1	0,6
Norsjö	2,2	0,9	1,0	1,4
Älvsbyn	1,5	1,2	1,0	1,2
Örnsköldsvik	1,4	1,7	1,0	1,4
Överkalix	0,3	0,3	1,0	0,5
Berg	-0,5	-0,2	0,8	0,0
Haparanda	8,0	0,8	0,8	3,2
Sollefteå	1,5	1,1	0,8	1,1
Sundsvall	0,7	0,7	0,8	0,7
Vindeln	0,0	-1,0	0,8	-0,1
Härjedalen	3,7	1,5	0,7	2,0
Vilhelmina	-0,2	-3,0	0,7	-0,8
Vännäs	0,4	0,0	0,7	0,4
Pajala	0,1	0,2	0,6	0,3
Kramfors	0,0	0,3	0,5	0,3
Bjurholm	0,6	0,4	0,4	0,5
Malå	0,3	0,3	0,2	0,3
Ånge	1,1	1,3	-0,2	0,7
Kalix	0,2	-0,3	-0,3	-0,1
Arvidsjaur	0,7	0,2	-0,4	0,2
Storuman	1,4	0,6	-1,8	0,1
Bräcke	1,5	0,5	-2,2	-0,1
Ragunda	1,0	-0,7	-2,9	-0,9
Härnösand	5,4	0,5	-6,5	-0,2
Medel Ö. Norrl	1,4	0,6	1,2	1,1
Medel Riket	1,8	0,7	1,8	0,0

* Resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens bruttokostnader

Den kommun som stärkte sitt resultat före extraordinära poster mest under perioden 2007–2009 var Åre med 4,8 procentenheter. Därefter kom Åsele med 3,0, Dorotea och Robertsfors med 2,5 samt Övertorneå och Skellefteå med 2,4 procentenheter. I botten återfanns Härnösand med -11,9 procentenheter, Haparanda med -7,2, Ragunda med -3,9, Bräcke med -3,7 och därefter Storuman med -3,2 procentenheter.

Av Övre Norrlands kommuner redovisade 23 av 44 kommuner (52%) en positiv utveckling av resultat före extraordinära poster under perioden. Detta var en klar förbättring jämfört med 2008.

Om en vägning görs av resultat före extraordinära poster avseende de tre senaste årens utveckling, så var det Skellefteå som uppvisade starkast genomsnittliga resultat med 6,1% per år. Därefter följde Haparanda och Åsele med 3,2%, Östersund och Dorotea med 2,9% och på sjätte plats kom Gällivare med 2,5%.

De kommuner som uppvisade svagast genomsnittliga resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren var Ragunda med -0,9% per år, följd av Vilhelmina -0,8%, Lycksele med -0,6% och fjärde svagast var Härnösand med -0,2% per år.

Oförändrad investeringsvolym i gruppen

Med nettoinvesteringar avses investeringsutgifter med avdrag för eventuella investeringsinkomster. I nettoinvesteringar räknas inga försäljningsinkomster in. För att nettoinvesteringarna skall bli jämförbara mellan kommunerna har de relaterats till verksamhetens nettokostnader.

Kommunerna i gruppen redovisade ett genomsnitt på 6,7% per år under hela perioden. Under 2007 och 2008 låg investeringsvolymen på 7% och under 2009 på drygt 6%.

Jämfört med riksgenomsnittet uppvisade Övre Norrland samma investeringsvolym under perioden. I snitt låg riket på 7% under hela perioden.

Den kommun som investerade mest i förhållande till sina nettokostnader under 2007–2009 var Åre med i genomsnitt höga

15% per år. Därefter följde Luleå, Umeå och Arjeplog med 13%, Haparanda med 12%, och Nordmaling med 11%.

Investeringsvolym 2007–2009*

Procent	2007	2008	2009	Snitt 07–09
Åre	36	4	5	15
Luleå	13	14	13	13
Umeå	12	11	17	13
Arjeplog	10	15	13	13
Haparanda	19	10	7	12
Nordmaling	8	18	7	11
Dorotea	9	3	19	10
Östersund	8	13	8	10
Övertorneå	8	16	5	10
Vännäs	9	7	12	9
Kiruna	6	10	10	9
Bräcke	9	14	3	9
Skellefteå	9	8	8	8
Härjedalen	12	6	7	8
Kalix	8	7	6	7
Örnsköldsvik	7	8	6	7
Sundsvall	5	4	12	7
Piteå	5	6	9	7
Jokkmokk	5	7	8	7
Norsjö	5	11	4	7
Robertsfors	13	3	4	7
Boden	6	8	6	7
Åsele	9	6	4	6
Storuman	4	6	8	6
Krokoms	3	5	10	6
Lycksele	6	6	5	6
Kramfors	4	7	5	5
Vindelns	9	3	3	5
Överkalix	2	5	7	5
Älvsbyn	6	4	3	4
Vilhelmina	6	4	3	4
Gällivare	4	4	5	4
Pajala	6	6	1	4
Arvidsjaur	4	4	4	4
Sollefteå	4	4	3	4
Härnösand	5	4	2	4
Bjurholm	2	3	5	3
Malå	3	2	5	3
Berg	2	3	4	3
Ragunda	2	4	3	3
Timrå	4	2	2	3
Sorsele	3	1	2	2
Strömsund	1	2	2	2
Ånge	1	2	2	2
Totalt medel	7	7	6	6,7

* Nettoinvesteringar relaterat till verksamhetens nettokostnader

De kommuner som investerade minst under perioden var Ånge, Sorsele och Strömsund med 2% i snitt per år. Därefter kom Timrå, Ragunda, Berg, Malå och Bjurholm med i snitt 3%. Flera av kommunerna med låga investeringsvolym är dock sådana kommuner som har sin fastighetsförvaltning i bolagsform och därför redovisar låga värden i kommunen.

Negativ utveckling av skattefinansieringsgraden av investeringarna

När den löpande driften har finansierats bör det helst återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkterna för att större delen av investeringarna skall kunna finansieras med egna medel. Detta benämns skattefinansieringsgrad av investeringarna och 100% innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Sker detta, kommer kommunen att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

Övre Norrlands genomsnittliga skattefinansieringsgrad av årets nettoinvesteringar försvagades under perioden. 2007 kunde kommunerna i genomsnitt finansiera 134% av årets nettoinvesteringar med skatteintäkter. Under 2008 försvagades detta mått till 117% för att under 2009 marginellt öka till 118%. Kommunerna kunde alltså i genomsnitt under samtliga granskade år finansiera sina investeringar med skattemedel, vilket var positivt för kommunernas finansiella handlingsutrymme på kort och lång sikt.

I riket förbättrades genomsnittliga skattefinansieringsgraden av årets nettoinvesteringar marginellt från 118% till 121%.

Skattefinansieringsgraden varierar, liksom övriga nyckeltal, kraftigt mellan olika kommuner i gruppen. Nyckeltalet är både beroende av vilket resultat och vilken investeringsvolym kommunen uppvisar. Det är också på det viset att de olika kommunerna befinner sig i olika investeringsfaser, vilket gör att skattefinansieringsgraden bör studeras över en längre tidsperiod för att några slutsatser skall kunna dras. Enskilda år kan variera kraftigt, speciellt i mindre kommuner, eftersom investeringar i fastigheter och anläggningar där slår hårdare mot nyckeltalet.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna 2007–2009*

Procent	2007	2008	2009	Snitt 07–09
Strömsund	320	512	268	367
Sorsele	190	458	350	333
Ånge	404	207	112	241
Pajala	71	78	478	209
Gällivare	243	168	181	197
Bjurholm	300	158	113	190
Dorotea	123	365	75	188
Överkalix	288	92	136	172
Timrå	161	26	316	168
Skellefteå	110	267	113	163
Älvsbyn	109	180	187	159
Sollefteå	164	140	153	152
Malå	165	185	90	147
Ragunda	304	77	20	134
Krokom	208	118	67	131
Arvidsjaur	144	129	116	130
Robertsfors	34	123	208	122
Jokkmokk	147	90	125	121
Vindeln	48	122	187	119
Åre	7	176	170	118
Åsele	76	183	90	116
Storuman	188	114	40	114
Norsjö	119	40	172	110
Övertorneå	83	30	215	109
Piteå	151	106	55	104
Berg	106	90	109	102
Boden	105	44	140	96
Sundsvall	110	129	49	96
Östersund	103	59	106	89
Lycksele	130	-36	164	86
Kiruna	119	44	74	79
Haparanda	86	62	88	79
Örnsköldsvik	75	76	81	77
Härjedalen	72	89	70	77
Arjeplog	121	20	84	75
Kramfors	88	55	79	74
Vilhelmina	59	-3	151	69
Kalix	61	65	78	68
Vännäs	65	74	53	64
Nordmaling	62	18	111	64
Luleå	56	48	80	61
Bräcke	65	34	76	58
Umeå	76	53	42	57
Härnösand	191	66	-493	-79
Medel Ö. Norr	134	117	118	123
Medel Riket	118	96	121	112

* Resultat före extraordinära poster + avskrivningar relaterat till årets nettoinvesteringar exkl. försäljningar

Starkast genomsnittlig skattefinansieringsgrad under perioden 2007–2009 hade Strömsund, Sorsele, Ånge, Pajala, Gällivare, Bjurholm, Dorotea och Överkalix med ett årssnitt på över 170%. De flesta dessa hade dock en investeringsvolym som låg mycket under genomsnittet i gruppen.

Svagast skattefinansieringsgrad uppvisade Vilhelmina, Kalix, Vännäs, Nordmaling, Luleå, Bräcke, Umeå och Härnösand. De låg under 70% i genomsnitt under samma period. Förklaringen för Nordmaling, Umeå, Luleå och Arjeplog var främst att de hade en klart högre investeringsvolym än genomsnittet i gruppen.

Avslutningsvis kan det nämnas att 25 kommuner (57%) under 2007–2009 kunde skattefinansiera sina investeringar. Övriga 19 kommuner var tvungna att öka sin låneskuld eller minska på likviditeten för att kunna nå en finansiering av sina investeringar.

Förbättrad soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. I denna rapport används soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt.

Övre Norrlands genomsnittliga soliditet förbättrades från -3% till -2% mellan 2007–2009, medan rikets soliditet förbättrades från -1% till 1%.

Starkast soliditet under 2009 hade Skellefteå med 57%, följd av Piteå med 35%, Luleå och Övertorneå med 33%, Översund med 29% och på sjätte plats återfanns Vilhelmina med 27%. Samtliga återfanns i toppen även under 2009.

Svagast soliditet under 2009 uppvisade Ragunda med -60%. Näst svagast soliditet uppvisade Timrå och Bjurholm med -42%. Dessa följdes av Kramfors med -42% och Sorsele med -29%. Dessa fem kommuner och ytterligare 20 kommuner i gruppen redovisade en negativ soliditet när samtliga pensionsförpliktelser inkluderas i måttet.

Soliditet 2007–2009*

Procent	2007	2008	2009	Förändr 07–09
Skellefteå	51	53	57	6
Piteå	36	37	35	-1
Luleå	34	32	33	-1
Övertorneå	34	31	33	-1
Östersund	28	29	29	1
Vilhelmina	33	30	27	-6
Norsjö	27	27	26	-1
Härjedalen	26	28	25	-1
Dorotea	20	22	24	4
Arjeplog	22	18	18	-4
Boden	14	14	17	3
Örnsköldsvik	12	13	13	1
Åsele	3	7	10	7
Umeå	9	9	9	0
Åre	3	5	7	4
Storuman	7	8	6	-1
Lycksele	11	3	4	-7
Gällivare	0	1	3	3
Jokkmokk	0	1	0	0
Sundsvall	-2	-2	-2	0
Vindeln	-2	-3	-2	0
Kiruna	-5	-6	-5	0
Vännäs	-4	-5	-5	-1
Berg	-5	-6	-6	-1
Haparanda	-8	-7	-6	2
Malå	-6	-6	-6	0
Arvidsjaur	-10	-10	-13	-3
Strömsund	-20	-15	-13	7
Härnösand	-12	-12	-15	-3
Sollefteå	-18	-16	-15	3
Ånge	-19	-11	-15	4
Kalix	-14	-15	-16	-2
Bräcke	-17	-16	-18	-1
Nordmaling	-24	-22	-19	5
Älvsbyn	-21	-20	-21	0
Krokom	-31	-31	-25	6
Pajala	-32	-27	-25	7
Robertsfors	-25	-29	-25	0
Överkalix	-33	-28	-25	8
Sorsele	-31	-31	-29	2
Kramfors	-42	-42	-33	9
Bjurholm	-39	-42	-42	-3
Timrå	-42	-47	-42	0
Ragunda	-57	-58	-60	-3
Medel Ö. Norr	-3	-3	-2	1
Medel Riket	-1	-1	1	2

* Eget kapital i förhållande till totala tillgångar

Av de 44 kommunerna i gruppen var det 17 kommuner som mellan 2007 och 2009 lyckades förbättra sin soliditet (inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt). Följande kommuner förbättrade sin soliditet med mer än 5 procentenheter: Kramfors, Överkalix, Åsele, Strömsund, Pajala, Skellefteå, Krokom och Nordmaling.

Av de övriga 27 kommunerna uppvisade 9 stycken en oförändrad soliditet under perioden. Resterande 18 försvagade sin soliditet. De som försvagade sin soliditet mest var Arvidsjaur, Härnösand, Bjurholm, Ragunda, Arjeplog, Vilhelmina och Lycksele. De försvagade den med 3 procentenheter eller mer.

Soliditet är dock ibland problematisk att jämföra kommuner emellan, då en eventuell upplåning som vidareutlånas till kommunala bolag påverkar soliditeten i negativ riktning. Även olika typer av bolagiseringar som t ex "AB Stadshus" har det senaste åren påverkat jämförelserna mellan kommunerna.

Något ökande kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Gruppens genomsnittliga kassalikviditet förbättrades marginellt under perioden från 100% till 102%, vilket innebar att de kortfristiga skulderna 2009 nästan var exakt lika stora som de likvida medlen och de kortfristiga fordringarna. Denna nivå är dock mer än tillfredsställande ur risksynpunkt, eftersom det i kommunernas kortfristiga skulder ingår en semesterlöneskuld som utgör ca 30–40% av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. En tumregel är dock att om en kommun hamnar under 50% måste kommunen ibland nyttja en eventuell checkkredit, d v s låna kortsiktigt. Kommunen blir då mer känslig för eventuella snabba ränteförändringar.

Kassalikviditet 2007–2009*

Procent	2007	2008	2009
Härjedalen	374	396	338
Övertorneå	239	262	252
Norsjö	222	186	182
Dorotea	130	158	174
Vilhelmina	181	167	159
Malå	163	184	153
Piteå	135	168	139
Gällivare	113	120	131
Skellefteå	106	135	128
Strömsund	90	126	124
Lycksele	136	118	122
Vännäs	108	107	120
Härnösand	150	148	117
Sorsele	45	59	113
Överkalix	111	66	105
Älvsbyn	79	81	95
Storuman	111	117	93
Örnsköldsvik	97	92	90
Vindeln	87	98	89
Arjeplog	62	32	88
Berg	80	71	88
Åsele	86	98	88
Boden	103	75	87
Jokkmokk	81	81	87
Robertsfors	83	67	87
Ånge	84	89	87
Nordmaling	77	45	86
Kramfors	74	59	83
Sollefteå	67	70	82
Krokom	68	81	78
Kiruna	59	52	72
Ragunda	77	72	71
Pajala	78	62	70
Östersund	88	55	70
Timrå	62	59	69
Haparanda	43	56	63
Bjurholm	63	59	61
Åre	98	58	61
Kalix	64	54	59
Sundsvall	59	58	59
Bräcke	66	32	54
Arvidsjaur	45	50	43
Umeå	30	39	32
Luleå	44	30	28
Medel Övre Norrl.	100	98	102
Medel Riket	85	78	86

* Omsättningstillgångar exkl. förråd i relation till korta skulder

Rikets genomsnittliga kassalikviditet förbättrades också marginellt mellan 2007 och 2009, från 85% till 86%. Många kommuner i Övre Norrland ligger alltså på en klart högre likviditetsnivå än i riket.

Återigen bör betonas att variationen mellan gruppens kommuner var stor. Kassalikviditeten varierade mellan 338% och 28%. Jämfört med 2008 har avståndet mellan de starkaste och de svagaste värdena dock krympt något. Allt fler kommuner som har överlikviditet utnyttjar den till att finansiera sina investeringar med om det är nödvändigt, istället för att gå ut på marknaden och låna.

Starkast kassalikviditet 2009 hade Härjedalen med 338%, därefter följde Övertorneå med 252%, Norsjö med 182%, Dorotea med 174%, Vilhelmina med 159%.

Svagast likviditet hade Luleå 28%, Umeå med 32%, Arvidsjaur med 43%, Bräcke med 54% och Sundsvall med 59%. Flera av dessa kommuner har dock medvetet valt att ligga på en låg nivå och komplettera med tillfällig upplåning om det behövs.

Det är viktigt att de kortfristiga skulderna studeras ihop med nyckeltal som soliditet och finansiella nettotillgångar, eftersom likviditeten kan förbättras via upplåning. Detta stärker kommunens kortsiktiga betalningsberedskap, men försämrar samtidigt den långsiktiga betalningsberedskapen i form av soliditeten.

Marginellt försvagade finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10–20 års sikt, nämligen samtliga omsättningstillgångar, långfristiga placeringar och fordringar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa har sedan relaterats till verksamhetens kostnader för att en jämförelse skall kunna ske kommuner emellan. Måttet är intressant eftersom det speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som "medellång betalningsberedskap".

Finansiella nettotillgångar 2007–2009*

Procent	2007	2008	2009
Skellefteå	212	211	210
Härjedalen	48	45	46
Östersund	29	23	24
Ånge	16	17	19
Norsjö	23	16	18
Piteå	18	27	16
Övertorneå	16	9	16
Härnösand	19	19	13
Vilhelmina	15	12	13
Malå	8	8	7
Boden	5	4	6
Lycksele	10	3	6
Gällivare	-1	1	5
Strömsund	-5	1	5
Örnsköldsvik	1	0	5
Åre	-7	-4	0
Arvidsjaur	-6	-5	-3
Berg	11	11	-7
Umeå	-2	-5	-13
Åsele	-15	-11	-13
Sollefteå	-19	-17	-15
Kramfors	-17	-18	-16
Kiruna	-7	-12	-17
Timrå	-22	-20	-17
Krokom	-18	-16	-18
Storuman	-21	-16	-19
Luleå	-15	-19	-21
Robertsfors	-25	-23	-21
Vindeln	-21	-19	-21
Älvsbyn	-28	-25	-21
Överkalix	-24	-22	-21
Dorotea	-24	-16	-22
Jokkmokk	-25	-25	-23
Arjeplog	-26	-32	-27
Sundsvall	-28	-25	-27
Pajala	-28	-30	-31
Nordmaling	-21	-32	-32
Sorsele	-43	-40	-33
Kalix	-35	-37	-37
Haparanda	-44	-41	-42
Vännäs	-47	-46	-46
Bjurholm	-55	-53	-52
Bräcke	-27	-58	-55
Ragunda	-52	-55	-55
Medel Övre Norr	-6	-7	-7
Medel Riket	-6	-8	-5

* Se beskrivning sidan 14.

Studerar 2007 i förhållande till 2009 försvagades de genomsnittliga finansiella nettotillgångarna relaterade till verksamhetens kostnader. De låg på -6% under 2007. År 2008 och 2009 försvagades de till -7%. I riket skedde en förbättring under perioden, från -6% till -5%.

Starkast värde avseende finansiella nettotillgångar relaterade till verksamhetens kostnader under 2009 uppvisade Skellefteå med 210%. Näst starkast var Härjedalen med 46%. Sedan följde Östersund med 24%. Positiva värden redovisades av ytterligare 13 kommuner, totalt 17 stycken. Detta var ungefär samma som under 2008. En kommun med goda finansiella nettotillgångar karaktäriseras ofta också av en god soliditet, men den finns kommuner som har goda finansiella nettotillgångar även om soliditeten är mer genomsnittlig. Dessa utmärks då av att kommunen har en stor del av sina tillgångar i omsättningstillgångar.

Svagast värde uppvisade Ragunda och Bräcke med -55%, Bjurholm med -52%, Vännäs med 46% och Haparanda med -42%. Med dessa kommuner är det oftast tvärtom. Förutom en oftast svag soliditet utmärks kommunerna ibland av att de har en stor del av sina tillgångar som anläggningstillgångar. Haparanda och Vännäs har t ex ingen speciellt svag soliditet, utan en stor del av sina tillgångar i fastigheter och anläggningar. De tre andra kommunerna har däremot både en svag soliditet och finansiella nettotillgångar. Nackdelen för en kommun med stor andel av sina tillgångar i anläggningstillgångar är att kommunen kan få problem med att frigöra likviditet om kommunens verksamhets behöver omvandlas.

Skattesatsen har ökat något

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i gruppen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det redovisade betraktelsesättet är tämligen pragmatiskt och därmed kan ha be-

gränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju en ideologisk fråga.

Skattesats 2007–2009

Kr	2007	2008	2009
Övertorneå	21,53	21,53	21,53
Örnsköldsvik	21,79	21,79	21,79
Jokkmokk	21,88	21,88	21,88
Piteå	22,03	22,03	22,03
Arvidsjaur	22,08	22,08	22,08
Boden	22,13	22,13	22,13
Älvsbyn	22,23	22,23	22,23
Arjeplog	22,28	22,28	22,28
Haparanda	22,28	22,28	22,28
Luleå	22,28	22,28	22,28
Sundsvall	22,29	22,29	22,29
Gällivare	22,33	22,33	22,33
Kalix	22,33	22,33	22,33
Timrå	22,34	22,34	22,34
Östersund	22,37	22,37	22,37
Robertsfors	22,40	22,40	22,40
Skellefteå	22,40	22,40	22,40
Pajala	22,48	22,48	22,48
Krokom	22,52	22,52	22,52
Åre	22,57	22,57	22,57
Överkalix	22,58	22,58	22,58
Umeå	22,60	22,60	22,60
Nordmaling	22,65	22,65	22,65
Härjedalen	22,82	22,82	22,82
Kiruna	22,83	22,83	22,83
Kramfors	22,84	22,84	22,84
Lycksele	22,85	22,85	22,85
Berg	22,87	22,87	22,87
Bjurholm	22,90	22,90	22,90
Dorotea	22,90	22,90	22,90
Sorsele	22,90	22,90	22,90
Storuman	22,40	22,90	22,90
Vilhelmina	22,90	22,90	22,90
Vindeln	22,90	22,90	22,90
Vännäs	22,90	22,90	22,90
Åsele	22,90	22,90	22,90
Ånge	23,03	23,03	23,03
Härnösand	23,04	23,04	23,04
Strömsund	23,07	23,07	23,07
Sollefteå	23,09	23,09	23,09
Malå	23,15	23,15	23,15
Norsjö	23,15	23,15	23,15
Bräcke	22,57	23,32	23,32
Ragunda	23,57	23,57	23,57
Medel Övre Norr	22,59	22,62	22,62

Den genomsnittliga primärkommunala skattesatsen i gruppen ökade mellan 2007 och 2008 från 22,59 kr till 22,62 kr. Under 2009 låg skatten kvar på 22,59 kr eftersom ingen kommun förändrade sin skattesats.

Lägst skatt i Övre Norrland under 2009 hade Övertorneå med 21,53 kr, följd av Örnköldsvik med 21,79 kr. Högst skatt hade Ragunda med 23,57 kr. Näst högst hade Norsjö och Malå med 23,15 kr.

Det är dock problematiskt att jämföra kommunerna i de fyra länen, då det har skett olika skatteväxling med landstingen. Skattesatsen ger dock en indikation på vilket eventuellt finansiellt handlingsutrymme kommunen har i jämförelse med övriga kommuner i gruppen.

Borgensåtaganden ökade något

Kommunerna i Övre Norrland ökade under perioden sina borgensåtaganden, ett trenderbrott jämfört med tidigare år. Relateras borgensåtagandena till verksamhetens kostnader, redovisade kommunerna i gruppen ett genomsnittligt värde på 35 % år 2007. Två år senare hade det ökat till 36 %.

De kommuner i gruppen som under år 2009 hade beviljat mest i borgensåtaganden i relation till verksamhetens kostnader var Örnköldsvik (149%), Ånge (87%), och Arvidsjaur (81%). Lägst borgensåtagande hade beviljats av Malå och Åre (1%) samt Ragunda (3%).

De kommuner som, i relation till verksamhetens kostnader, minskade sina borgensåtagande mest under perioden var Boden med -18 procentenheter följd av Bräcke med -217 procentenheter. Därefter följde Nordmaling med -16 procentenheter.

De kommuner som, i relation till verksamhetens kostnader, ökade sina borgensåtagande mest under perioden var Örnköldsvik med 60 procentenheter följd av Gällivare med 26 procentenheter och därefter kom Dorotea med 17 procentenheter.

Borgensåtagande* 2007–2009

Procent	2007	2008	2009
Örnköldsvik	89	117	149
Ånge	86	83	87
Arvidsjaur	65	67	81
Piteå	64	59	80
Berg	89	80	74
Gällivare	42	50	68
Härnösand	69	62	65
Kalix	56	63	64
Härjedalen	64	59	60
Boden	76	55	58
Kramfors	61	55	55
Älvsbyn	49	52	53
Östersund	44	36	53
Luleå	45	43	52
Jokkmokk	50	49	49
Dorotea	29	30	46
Timrå	45	44	43
Krokom	47	39	40
Vilhelmina	39	37	36
Lycksele	30	28	34
Haparanda	29	33	33
Sorsele	20	17	31
Vindeln	29	31	31
Övertorneå	33	32	31
Arjeplog	29	32	30
Norsjö	26	30	29
Sollefteå	34	31	28
Pajala	28	26	26
Kiruna	29	27	25
Överkalix	24	21	22
Åsele	20	19	19
Umeå	2	11	17
Nordmaling	32	29	16
Storuman	1	17	15
Strömsund	13	14	15
Sundsvall	2	2	13
Bräcke	29	27	12
Robertsfors	7	7	6
Skellefteå	16	14	6
Vännäs	6	6	5
Bjurholm	8	4	4
Ragunda	1	1	3
Malå	1	1	1
Åre	2	1	1
Totalt medel	35	35	36

* Borgensåtagande i % av verksamhetens kostnader

23 kommuner minskade under perioden sina borgensåtaganden (52%). En kommun uppvisade oförändrad nivå och resterande 20 kommuner (45%) ökade sina borgensåtaganden.

Försvagad budgetföljsamhet

När det gäller budgetföljsamhet mäts den i modellen mot "resultat 1" eller resultatraden "verksamhetens nettokostnader". Meningen är att försöka fånga verksamhetens/nämndernas budgetföljsamhet exklusive finansiella poster. För att kunna göra jämförelser kommunerna emellan relateras budgetavvikelsen till verksamhetens kostnader.

När det gäller ovanstående budgetavvikelse på nämndnivå varierande den under perioden. Under 2007 låg den på -0,4%. År 2008 förbättrades den till -0,3%, för att under 2009 förändras till 0,9%. Det innebär att den genomsnittliga budgetavvikelsen bland kommunerna i Övre Norrland har blivit mer positiv under den studerade perioden.

33 kommuner uppvisade under 2009 en positiv avvikelse och 11 kommuner redovisade en negativ budgetavvikelse på nämndnivå. Jämfört med 2007 var det starkare utfall, då 28 kommuner hade negativa budgetavvikelser.

Sammanfattningsvis

I takt med ett allt svagare samhällsekonomiskt läge under 2009 visade resultatprognoserna i kommunerna på kraftigt vikande resultatnivåer jämfört med 2008. Så blev dock inte fallet i många kommuner, utan i de flesta kommunerna förbättrades resultatet jämfört med 2008. En viktig förklaring till detta var att det i de allra flesta kommuner inleddes kraftiga kostnadsbesparingar under 2009 för att "rätta kostymen" utifrån 2010 års förväntade låga skatteintäktsutveckling. En annan viktig förklaring till den goda resultatnivån under 2009 var kraftigt sänkta premier för avtalsförsäkringar till AFA som slog igenom i resultatet för många kommuner.

När det gäller resultatnivå och finansiellt handlingsutrymme är skillnaderna dock ganska stora mellan enskilda kommuner. Det finns i Övre Norrland få kommuner som har samma finansiella förutsättningar. De 49 kommunerna har dock utifrån 2009 års räkenskaper inordnats i en matris nedan som innehåller nio grupper, utan att någon inbördes ranking sker vare sig inom eller mellan grupperna. Matrisen är subjektiv och bygger på vad författaren anser vara stark och svag finansiellt re-

sultat och ställning. Matrisen skall därför läsas och tolkas utifrån detta.

På nästa sida finns en ytterligare tabell. Den försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort- och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Graderingen är även här

gjord utifrån 2009 års räkenskaper. Den liksom tidigare redovisade tabeller är ett komplement till den finansiella profilen som redovisas på sidorna 15–19. Där kan du tala del av var din kommun befinner sig och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Övre Norrland. Vilka likheter och olikheter uppvisade din kommun i förhållande till övriga kommuner?

Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Övre Norrland 2009

	Stark finansiell ställning	Varken stark eller svag finansiell ställning	Svag finansiell ställning
Starkt resultat	Arjeplog, Boden, Dorotea, Luleå, Skellefteå, Östersund, Övertorneå	Gällivare, Jokkmokk, Lycksele, Åre, Åsele	Krokom, Nordmaling, Robertsfors, Timrå
Varken starkt eller svagt resultat	Härjedalen, Norsjö, Piteå, Vilhelmina, Örnsköldsvik	Berg, Haparanda, Kiruna, Sollefteå, Storuman, Sundsvall, Umeå, Vindeln, Vännäs	Härnösand, Kramfors, Malå, Pajala, Sorsele, Strömsund, Älvsbyn, Överkalix
Svagt resultat		Arvidsjaur, Ånge,	Bjurholm, Bräcke, Kalix, Ragunda

Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Övre Norrland 2009

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹	Varken starkt eller svagt ¹	Svagt värde ¹
<p>Skattesats 2009 För samtliga fyra nyckeltal i denna tabell gäller att ”ju högre upp i tabellen en kommun befinner sig, desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet”.</p> <p>Exempelvis: Övertorneå har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp.</p> <p>Detta innebär att rangordningen när det gäller samtliga nyckeltal går från vänster till höger kolumnvis.</p>	<p>22,00 kr eller lägre Övertorneå Örnsköldsvik Jokkmokk</p>	<p>22,01 till 22,50 kr Piteå Arvidsjaur Boden Älvsbyn Arjeplog Haparanda Luleå Sundsvall Gällivare Kalix Timrå Östersund Robertsfors Skellefteå Pajala</p>	<p>22,51 kr eller högre Krokoms Åre Överkalix Umeå Nordmaling Härjedalen Kiruna Kramfors Lycksele Berg Bjurholm Dorotea Sorsole Storuman Vilhelmina Vindeln Vännäs Åsele Ånge Härnösand Strömsund Sollefteå Malå Norsjö Bräcke Ragunda</p>
<p>Resultatnivå 2009 (Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens kostnader)</p>	<p>1,5% eller starkare Övertorneå Dorotea Åsele Skellefteå Gällivare Åre Östersund Luleå Jokkmokk Krokoms Lycksele Nordmaling Boden Arjeplog Kiruna Robertsfors Strömsund Timrå</p>	<p>1,49% till 0,0% Umeå Piteå Sorsole Norsjö Älvsbyn Örnsköldsvik Överkalix Berg Haparanda Sollefteå Sundsvall Vindeln Härjedalen Vilhelmina Vännäs Pajala Kramfors Bjurholm Malå</p>	<p>-0,1% eller svagare Ånge Kalix Arvidsjaur Storuman Bräcke Ragunda Härnösand</p>

1) De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för en kommun över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

FINANSIELLA MÅTT**Starkt värde¹****Varken starkt eller svagt¹****Svagt värde¹****Långsiktig resultatnivå 2007–2009**

(Genomsnittligt resultat före extra-ordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens bruttokostnader)

1,5% eller starkare

Skellefteå
Haparanda
Åsele
Östersund
Dorotea
Gällivare
Krokom
Härjedalen
Åre
Piteå
Umeå
Kiruna
Luleå
Strömsund

1,49% till 0,0%

Jokkmokk
Norsjö
Örnsköldsvik
Övertorneå
Älvsbyn
Sollefteå
Boden
Nordmaling
Sundsvall
Timrå
Ånge
Sorsole
Arjeplog
Överkalix
Bjurholm
Vännäs
Kramfors
Malå
Pajala
Arvidsjaur
Storuman
Berg
Vindeln

–0,1% eller svagare

Bräcke
Kalix
Robertsfors
Härnösand
Lycksele
Vilhelmina
Ragunda

Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2009

(Soliditet inkl pensionsåtagande)

25% eller högre

Skellefteå
Piteå
Luleå
Övertorneå
Östersund
Vilhelmina
Norsjö
Härjedalen
Dorotea

24,99% till 0%

Arjeplog
Boden
Örnsköldsvik
Åsele
Umeå
Åre
Storuman
Lycksele
Gällivare
Jokkmokk

–0,1% eller svagare

Sundsvall
Vindeln
Kiruna
Vännäs
Berg
Haparanda
Malå
Arvidsjaur
Strömsund
Härnösand
Sollefteå
Ånge
Kalix
Bräcke
Nordmaling
Älvsbyn
Krokom
Pajala
Robertsfors
Överkalix
Sorsole
Kramfors
Bjurholm
Timrå
Ragunda

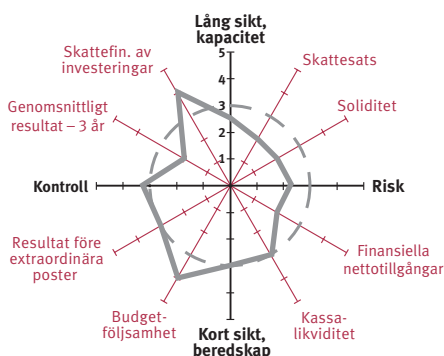
1) De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för en kommun över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

Finansiella nyckeltal, Övre Norrland 2007–2009

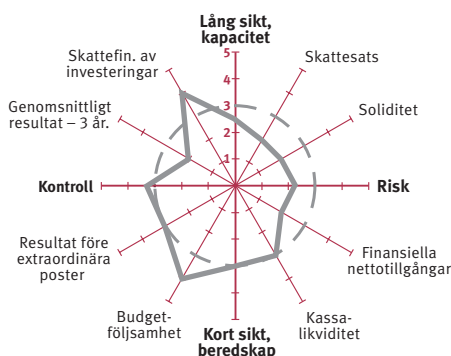
	2007	2008	2009
<i>Verksamheten/skatteintäkter + generella statsbidrag, %</i>	93,5	94,5	93,7
<i>Avskrivningar/skatteintäkter + generella statsbidrag, %</i>	4,7	4,5	4,7
<i>Finansnetto/skatteintäkter + generella statsbidrag, %</i>	0,1	0,3	0,1
Nettokostnader/skatteintäkter + generella statsbidrag, %	98,3	99,3	98,6
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringarna, %	134	117	118
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader, %	7	7	6
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader, %	1,4	0,6	1,2
Årets resultat/verksamhetens kostnader, %	5,5	0,5	1,2
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens kostnader under de tre senaste åren, %	1,8	1,4	1,1
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, %	-3	-3	-3
Primärkommunal skattesats, kr	22,59	22,62	22,62
Kassalikviditet, %	100	98	102
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader, %	-6	-7	-7
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader, %	35	35	36
Budgetavvikelse verks. nettokostnader/verks. kostnader, %	-0,4	-0,3	0,9

Så tolkar du den finansiella profilen!

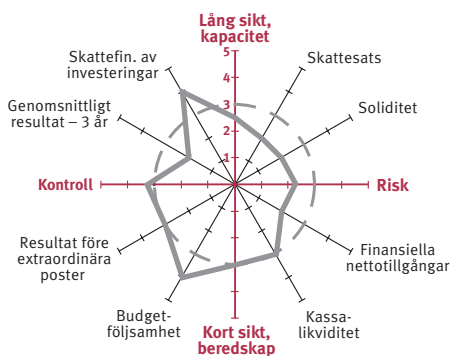
Den finansiella profil i form av ett sk spindeldiagram som används i denna rapport för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Nedan görs en beskrivning av de olika delarna i profilen. De beskrivna delarna är markerade med rött. Profilen i exemplet är fingerad.

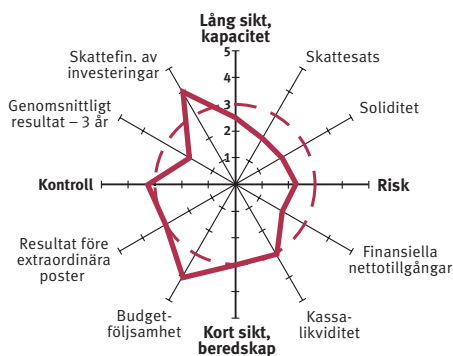
Åtta nyckeltal. Diagrammet innehåller åtta nyckeltal redovisade på åtta axlar. Nyckeltalen speglar olika dimensioner av den analyserade kommunens finansiella situation och utveckling. Vissa nyckeltal är relaterade till verksamhetens kostnader för att de skall kunna jämföras mellan olika kommuner. Nyckeltalen beskrivs på sidan 12.

Skalan. Diagrammet har skalan 1–5 enligt normalfördelningskurvan. Det finns 44 kommuner i gruppen Övre Norrland och poängen har fördelats enligt följande: De fem kommuner som har de starkaste observationerna/nyckeltalen har fått en femma (11%), de tio kommunerna därefter har fått en fyra (22%). De fjorton kommuner som ligger i mitten har fått en trea (34%). Påföljande tio kommuner har fått en tvåa (22%) och de fem svagaste kommunerna har följaktligen fått en etta (11%).

Fyra axlar/perspektiv. Diagrammet innehåller fyra axlar som ska ge en samlad bedömning av fyra viktiga finansiella perspektiv. Varje perspektiv/axel är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast intill axeln. Samtliga fyra nyckeltal väger lika tungt i bedömningen. Exempelvis är *Risk* summan av nyckeltalen primärkommunal skatt, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassa-likviditet.

Poäng och genomsnitt. Den heldragna linjen visar de olika poäng som den analyserade kommunen har fått för varje enskilt nyckeltal resp. för de fyra sammanvägda axlarna. Den streckade ringen i mitten visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Den heldragna linjen redovisar den finansiella profilen för den analyserade kommunen.

Förklaringar av de fyra perspektiven och de finansiella nyckeltalen

De fyra perspektiven

Den finansiella profilen som redovisas i denna rapport innehåller fyra perspektiv som är viktiga ur ett övergripande finansiellt perspektiv. Dessa fyra är: Kontrollen över finansiella utvecklingen, långsiktig betalningsberedskap, kortsiktig betalningsberedskap och riskförhållande. Varje aspekt mäts via de fyra närmaste liggande nyckeltal i profilen. Detta innebär att varje nyckeltal i den finansiella profilen ingår i två perspektiv.

Långsiktig handlingsberedskap – Det första perspektivet handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt i förhållande till övriga kommuner i grupperna. Alla perspektiv i profilen är relaterade till hur kommunen befinner sig i förhållande övriga kommuner i grupperna. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Kortsiktig handlingsberedskap – Det andra perspektivet redovisar vilken finansiell motståndskraft kommunen har på kort sikt. Det närmaste 1–2 åren fokuseras. I perspektivet ingår nyckeltalen finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet och resultat före extraordinära poster.

Riskförhållande – Med tredje perspektivet risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. I perspektivet ingår nyckeltalen skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet.

Kontroll över det finansiella utvecklingen – med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur kommunen klarar av att kontrollera sitt finansiella resultat. I perspektivet ingår

nyckeltalen budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, skattefinansieringsgraden av investeringarna och ”genomsnittligt resultat under de tre senaste åren”.

Finansiella nyckeltal

Här följer beskrivningar av de i texten och profilerna förekommande finansiella nyckeltalen.

Borgensåtagande – redovisar de borgensåtaganden som kommunen redovisar inom linjen. Borgensåtagandena divideras med verksamhetens kostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Borgensåtagandena ingår inte i den finansiella profilen.

Budgetföljsamhet – avvikelser mellan budgeterat verksamhetens nettokostnader och redovisat verksamhetens nettokostnader. Avvikelsen divideras med verksamhetens kostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. För att erhålla högsta betyg i profilen, skall budgetavvikelsen vara så liten som möjligt.

Finansiella nettotillgångar – omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättnings-tillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga och långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens kostnader för att jämförelser skall kunna ske mellan de analyserade kommunerna. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmätten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – ett mått på hur god kommunens kortsiktiga betalningsberedskap är. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder.

Nettokostnadsandelen – visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100% innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften.

Investeringsvolym – Årets nettoinvesteringar har ställts i förhållande till verksamhetens nettokostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna emellan.

Resultat före extraordinära poster – summan av kommunens samtliga intäkter och kostnader under året exklusive extraordinära poster (poster av engångskaraktär som uppgår till väsentligt belopp och inte har med den ordinarie verksamheten att göra). Resultatet har dividerats med verksamhetens kostnader för att jämförelser skall kunna göras mellan de analyserade kommunerna.

Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren – beskriver kommunens genomsnittliga resultat före extraordinära poster under de tre senaste åren. Resultatet har dividerats med verksamhetens kostnader för att jämförelser mellan de analyserade kommunerna ska kunna göras.

Skattefinansieringsgrad – beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kommunen kan finansiera med egna medel i form av återstående skatteintäkter. Egna medel räknas fram genom att resultatet före extraordinära poster tillförs årets avskrivningar. Kallas ibland självfinansieringsgrad.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Finansiella profiler för Piteå kommun 2007–2009

Syftet med den här analysen är att redovisa var Piteå kommun befinner sig finansiellt och hur kommunen har utvecklats under 2007–2009 i förhållande till övriga 44 kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län. I denna analys benämns gruppen som kommunerna i "Övre Norrland". Analysen görs i form av en speciellt framtagen finansiell profil, vars uppgift är att spegla starka och svaga sidor hos den granskade kommunen i förhållande till länens övriga kommuner.

Vad är den finansiella profilen?

Utgångspunkten för analysen som presenteras på de följande sidorna är de finansiella profiler i form av polärtdiagram som redovisas i mittspalten på denna sida. De innehåller dels åtta finansiella nyckeltal, dels fyra perspektiv som är viktiga när en kommuns ekonomi analyseras. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Ytterligare beskrivning av profilens konstruktion återfinns i ett särskilt avsnitt i denna rapport.

Genom att ta fram tre finansiella profiler för Piteå kommun för 2007–2009 kan man på ett översiktligt sätt fastställa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen har i förhållande till övriga kommuner i länet. Den finansiella profilen är dock relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen, har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i det granskade länet, men värdet kan behöva förbättras för att nå t ex god ekonomisk hushållning. I allmänhet är det dock så att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal i den finansiella profilen är styrkan på nyckeltalet oftast mer än tillfredsställande.

Inledningsvis i denna analys belyses hur ett antal nyckeltal som ingår i den finansiella profilen har utvecklats över tid både för Piteå och för genomsnittet i gruppen. Därefter följer en kortfattad analys av hur

de fyra perspektiven i profilen har förändrats för kommunen mellan 2007 och 2009. Till sist ges en avslutande kommentar till Piteås finansiella ställning och utveckling avseende de senaste tre åren.

Några finansiella nyckeltal under perioden 2007–2009

Nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter. Redovisas en nettokostnadsandel under 100%, har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. När kommunen en nettokostnadsandel på 98% eller lägre över en längre tidsperiod brukar detta betraktas som god ekonomisk hushållning. Nyckeltalet ingår inte i den finansiella profilen.

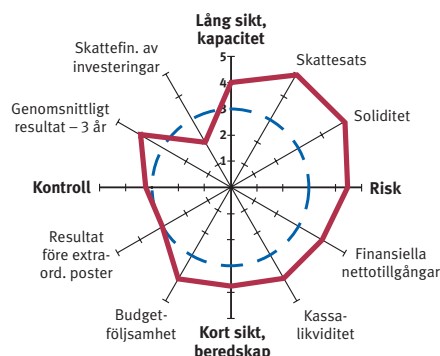
När Piteås nettokostnadsandel för 2009 analyseras, framgår det att nettot av verksamhetens intäkter och kostnader tog i anspråk 95,7% av skatteintäkterna. Vidare tog avskrivningarna i anspråk 3,8% och finansnetto $-0,8\%$ *. Detta innebär att kommunens nettokostnader sammanlagt tog i anspråk 98,7% av skatteintäkterna. Kommunens nettokostnadsandel har jämfört med 2007 och 2008 utvecklats i negativ riktning och låg för 2009 svagare än de 98% som generellt betraktas som god ekonomisk hushållning.

*Minustecken innebär att kommunen har ett positivt finansnetto som tillför medel till kommunen.

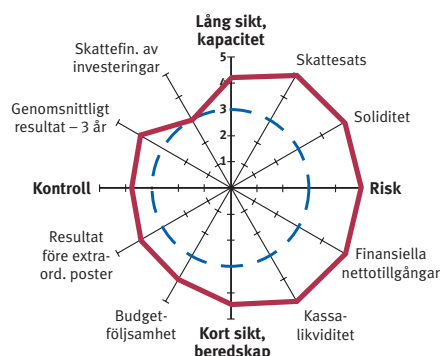
Resultat före extraordinära poster

Ett annat mått på balansen mellan löpande intäkter och kostnader är resultat före extraordinära poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens kostnader ligga runt 2% över en längre tidsperiod. Detta för att kommunen skall kunna bibehålla sin

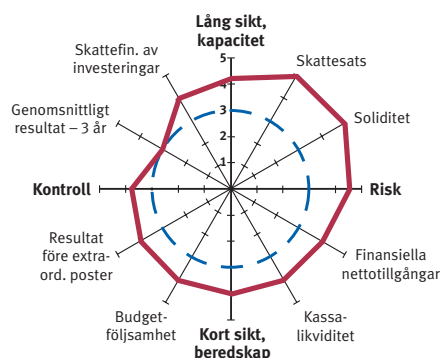
Piteå kommun 2009

Piteå kommun 2008

Piteå kommun 2007

kort- och långsiktiga handlingsberedskap.

När det gäller resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader, redovisade Piteå ett försvagat resultat mellan 2007 och 2009. Kommunen föll från 2,2% till 1,1%. Motsvarande genomsnittliga förändring för kommunerna i Övre Norrland var en marginell försvagning från 1,4% till 1,2%.

Piteå hade alltså 2007–2009 en svagare resultatutveckling än genomsnittet bland kommunerna i gruppen. Piteå redovisade en försvagning med 1,1 procentenheter, medan gruppen försvagade sitt genomsnittliga resultat med 0,2 procentenheter.

Kommunen hade under 2009 det 19:e starkaste resultatet i gruppen. Detta innebar en 3:a i den finansiella profilen, vilket var en försvagning jämfört med 2007 och 2008, då kommunen fick 4:a.

Nettoinvesteringar

Med nettoinvesteringar avses investeringsutgifter för materiella anläggningstillgångar med avdrag för eventuella investeringsbidrag. I nettoinvesteringar räknas inga realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar in. För att nettoinvesteringarna skall bli jämförbara mellan kommunerna har de relaterats till verksamhetens nettokostnader. Nyckeltalet ingår ej i den finansiella profilen.

Relateras Piteås nettoinvesteringar till verksamhetens nettokostnader, framgår det att kommunen sammanlagt under 2007–2009 hade en total investeringsvolym som var genomsnittlig jämfört med övriga kommuner i gruppen. I genomsnitt investerade Piteå kommun för 6,7% av sina nettokostnader per år under perioden. Värdet för gruppen uppgick också till 6,7% per år.

Skattefinansieringsgrad av investeringarna

När den löpande driften har finansierats, bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar med. Detta mäts genom nyckeltalet "skattefinansieringsgrad

av investeringarna". Redovisades ett värde hos nyckeltalet på 100% eller mer, innebar det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomfördes under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100% kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka likviditeten.

Mellan 2007 och 2008 försvagades skattefinansieringsgraden av investeringarna från 151% till 106%. Det berodde både på att resultatet försvagades från 43,5 mkr till 36,5 mkr och att nettoinvesteringarna ökade från 79,8 mkr till 96,5 mkr.

Under 2009 försvagades skattefinansieringsgraden av investeringarna ytterligare till 55%. Det berodde både på att resultatet försvagades från 36,5 mkr till 23,5 mkr och nettoinvesteringarna ökade från 96,5 mkr till 166,7 mkr.

För gruppens kommuner i genomsnitt, uppgick skattefinansieringsgraden av årets investeringar till 134%, 117% samt 118% under den aktuella perioden. Det innebar en genomsnittlig skattefinansieringsgrad på 123%. Piteås genomsnittliga skattefinansieringsgrad uppgick till 104%. I jämförelse med gruppens snitt var Piteås skattefinansieringsgrad svagare under perioden.

När det gäller poängen för skattefinansieringsgrad av investeringar i den finansiella profilen, försvagade Piteå sig från en 4:a under 2007 till en 2:a under 2009.

Soliditet inkl. pensionsavsättningar och löneskatt inom linjen

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga betalningsberedskap. Piteå kommun hade 2009 en soliditet som var klart starkare jämfört med snittet i gruppen. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och särskild löneskatt uppgick till 35% jämfört med genomsnittliga -3%.

Under perioden uppvisade Piteå utvecklingsmässigt nästan samma trend som genomsnittet bland kommunerna i länet. Kommunen försvagade sin soliditet från

36% till 35% mellan 2007 och 2009. Den genomsnittliga soliditeten i länet låg på -3% under hela perioden.

Piteå hade 2009 den näst starkaste soliditeten i gruppen. Detta innebar en 5:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2007 och 2008.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

År 2007 uppgick Piteås kassalikviditet till 135%. År 2008 förbättrades den till 168% för att under 2009 falla tillbaks till 139%. Den genomsnittliga kassalikviditeten bland kommunerna i gruppen förbättrades marginellt från 100% till 102% under de granskade åren. Detta innebar att likviditeten i Piteå kommun utvecklades ungefär som genomsnittet bland kommunerna i gruppen.

Piteås likviditetsutveckling och -nivå innebar att kommunen i den finansiella profilen låg på en 4:a under 2007 och 2009. Under 2008 steg poängen tillfälligt till en 5:a.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10–20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Nettot av dessa relateras sedan till verksamhetens kostnader för att det skall bli jämförbart mellan kommunerna emellan. Måttet är viktigt eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan de kortsiktiga likviditetsmått och det långsiktiga soliditetsmålet. I måttet elimineras också vidareutlåning inom koncernen eftersom såväl fordrings- som skuldsidan inkluderas i måttet.

Piteå försvagade under perioden sina finansiella nettotillgångar från 18% till 16%. Detta innebär att kommunens finansiella tillgångar överstiger kommunens skulder. Jämfört med övriga kommuner i gruppen har Piteå starkare finansiella nettotillgångar, eftersom gruppen under perioden försvagade sig från -6% till -7%. Piteås värde för de finansiella nettotillgångarna innebar en 4:a i den finansiella profilen, samma poäng som under 2007. Under 2008 fick kommunen en 5:a.

Skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i gruppen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag. Det är samtidigt viktigt att klargöra att det redovisade betraktelsesättet är tämligen pragmatiskt och därmed kan ha begränsad betydelse i praktiken. Storleken på skatteuttaget är ju en ideologisk fråga.

Piteås skattesats uppgick under hela perioden till 22,03 kr. Det var 58 öre lägre än den genomsnittliga skattesatsen bland Övre Norrlands kommuner som uppgick till 22,62 kr under 2009. Detta innebar att kommunen fick en 5:a i den finansiella profilen, vilket var detsamma som under 2007 och 2008.

Den genomsnittliga skattesatsen i gruppen ökade marginellt under perioden, från 22,59 kr till 22,62 kr.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Den mäts mot resultat 1 eller verksamhetens nettokostnader. Avvikelsen ställs sedan i relation till verksamhetens kostnader för att det skall gå att jämföra kommunerna.

För Piteå uppgick detta mått år 2009 till 0,6%, vilket var en större, men positiv budgetavvikelse än under 2008, då avvikelsen var -0,3%. Under 2007 redovisades

en avvikelse på 0,3%. För gruppens kommuner i genomsnitt uppgick budgetavvikelsen relaterad till verksamhetens kostnader till -0,4% 2007, -0,3% 2008 samt 0,9% 2009, det vill säga den genomsnittliga budgetföljsamheten i gruppen var blivit mer positiv under de tre senaste åren.

Samma trend gäller för Piteå. Poängen för budgetföljsamhet i profilen låg på en 4:a under hela perioden.

Borgensåtagande

Piteå hade 2009 beviljat högre borgensåtaganden jämfört med genomsnittet bland kommunerna i Övre Norrland. Relateras borgensåtagandena till verksamhetens kostnader, redovisade Piteå ett värde på 65%, medan genomsnittet i gruppen låg på 36%. Under 2007 uppgick detta mått i gruppen också till 36%, vilket innebar att de genomsnittliga beviljade borgensåtagandena i gruppen inte förändrades under perioden. Piteå kommun uppvisade nästan samma trend som gruppen. I Piteå ökade borgensåtagandena i relation till verksamhetens kostnader från 64% till 65%. Nyckeltalet ingår ej i den finansiella profilen.

Den finansiella profilens utveckling mellan 2007 och 2009

Tre av åtta nyckeltal i den finansiella profilen förändrades poängmässigt om 2007 och 2009 jämförs. Detta innebär att Piteå försvagade tre av fyra perspektiv i den finansiella profilen mellan 2007 och 2009. Det var kontroll samt lång- och kortsiktig betalningsberedskap. Det fjärde perspektivet, riskförhållande, förblev poängmässigt oförändrat.

Kontrollperspektivet försvagades mellan 2007 och 2009 från 3,75 till 3,25 poäng. Trea av fyra nyckeltal i perspektivet förändrades poängmässigt. Resultat före extraordinära poster sjönk från 4:a till 3:a och skattefinansieringsgraden av investeringarna försvagades från 4:a till 2:a. Mot detta skall ställas att genomsnittligt resultat under de tre senaste åren förbät-

trades från 3:a till 4:a. Poängen för budgetföljsamhet låg på 4:a under hela perioden.

Den långsiktiga handlingsberedskapen

försvagades mellan 2007 och 2009 från 4,25 till 4,0 poäng. I detta perspektiv ökade genomsnittligt resultat under de tre senaste åren från 3:a till 4:a. Mot detta skall ställas att skattefinansieringsgraden av investeringarna försvagades från 4:a till 2:a. Övriga nyckeltal förblev poängmässigt oförändrade under perioden. Skattesats och soliditeten låg på 5:or.

Poängen för **riskförhållande** låg på 4,5 poäng under hela perioden. Samtliga nyckeltal i perspektivet förblev om 2007 och 2009 jämförs. Skattesats och soliditet på 5:or, medan finansiella nettotillgångar och kassalikviditet låg på 4:or.

För det avslutande fjärde perspektivet, **kortsiktig handlingsberedskap**, försvagades poängen från 4,0 till 3,75 poäng på grund av att resultat före extraordinära poster försvagades från 3:a till 4:a. De övriga nyckeltalen låg på samma poäng om 2007 och 2009 jämförs. Budgetföljsamhet, kassalikviditet och finansiella nettotillgångar låg all på 4:or.

Avslutande kommentar

Piteå har under den studerade perioden redovisat en tillfredsställande resultatnivå, vilket har lett till att kommunens långsiktiga handlingsberedskap i form av soliditeten har i princip kunnat hållas oförändrad.

Kommunen har också en god finansiell profil, vilket innebär att kommunen med utgångspunkt från 2009 års räkenskaper har ett starkare finansiellt utgångsläge än genomsnittet i Övre Norrland. Jämfört med 2007 och 2008 års profil har dock en försvagning skett, vilket innebär att kommunens finansiella läge har krympt i förhållande till övriga kommuner i gruppen.

Kan Piteå, trots det rådande finansiella läget, hålla sig i närheten av den resultatnivå som redovisades under 2007 och

2008 och kombinera den med en kontrollerad investeringsvolym, kommer kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme att stärkas inför framtiden. Med rådande konjunkturläge blir det dock en utmaning att lyckas med detta under

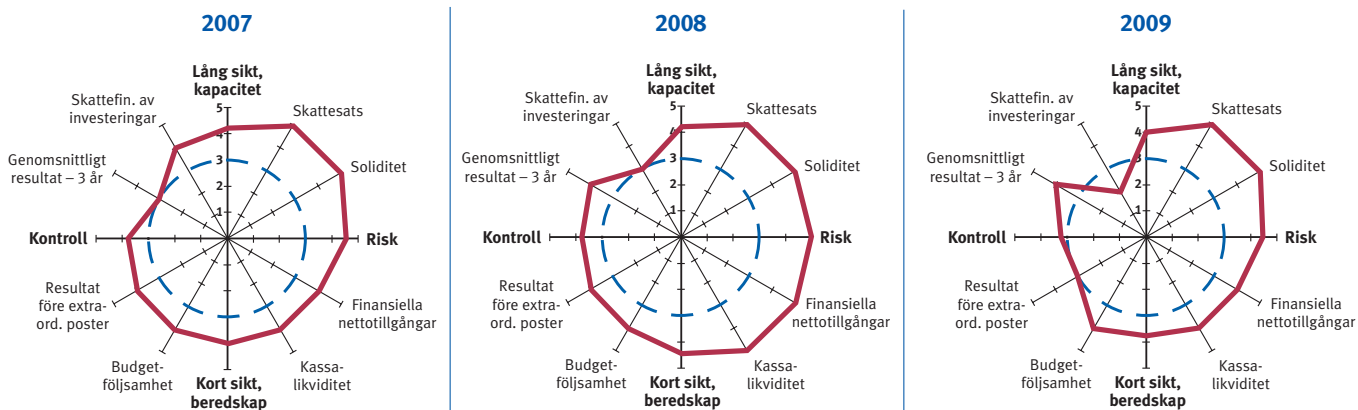
2011, men med en aktiv styrning där ekonomin hela tiden ställs mot de ökande verksamhetsbehoven har Piteå goda möjligheter att upprätthålla ett sådant resultat.

Finansiella nyckeltal

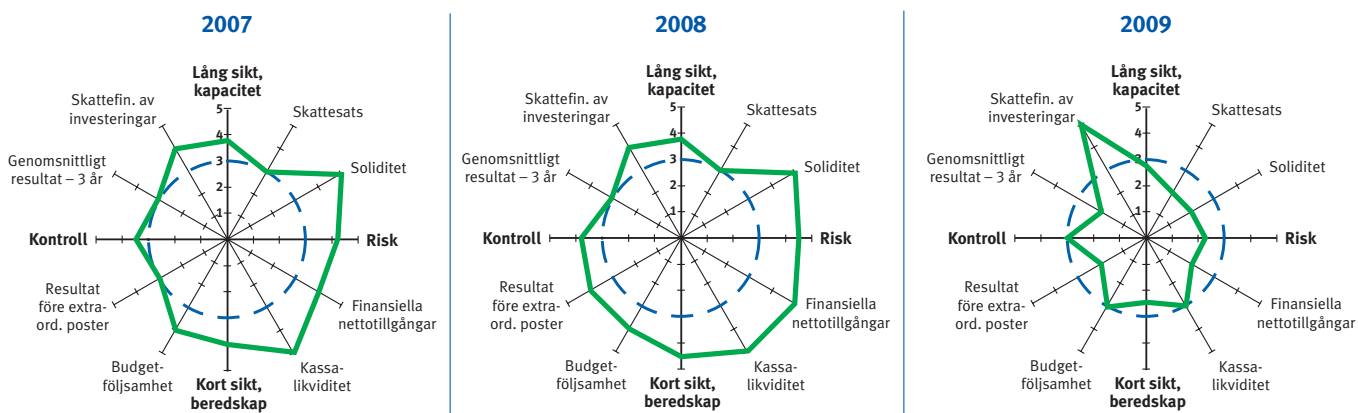
	2007		2008		2009	
	Övre Norrland	Piteå kommun	Övre Norrland	Piteå kommun	Övre Norrland	Piteå kommun
<i>Verksamheten/skatteintäkter + generella statsbidrag, %</i>	93,5	93,9	94,5	95,5	93,7	95,7
<i>Avskrivningar/skatteintäkter + generella statsbidrag, %</i>	4,7	4,5	4,5	3,7	4,7	3,8
<i>Finansnetto/skatteintäkter + generella statsbidrag, %</i>	0,1	-1,0	0,3	-1,3	0,1	-0,8
Nettokostnader/skatteintäkter + generella statsbidrag, %	98,3	97,4	99,3	97,9	98,6	98,7
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringarna, %	134	151	117	106	118	55
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader, %	7	5	7	6	6	9
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader, %	1,4	2,2	0,6	1,8	1,2	1,1
Årets resultat/verksamhetens kostnader, %	5,5	2,2	0,5	1,8	1,2	1,1
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetens kostnader under de tre senaste åren	1,8	1,8	1,4	2,1	1,1	1,7
Soliditet inkl. hela pensionsskulden och löneskatt, %	-3	36	-3	37	-3	35
Primärkommunal skattesats, kr	22,59	22,03	22,62	22,03	22,62	22,03
Kassalikviditet, %	100	135	98	168	102	139
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader, %	-6	18	-7	27	-7	16
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader, %	35	64	35	59	36	65
Budgetavvikelse verks. nettokostnader/verks. kostnader, %	-0,4	0,3	-0,3	-0,3	0,9	0,6

Finansiella profiler för Piteå kommun . . .

. . . i förhållande till Övre Norrland

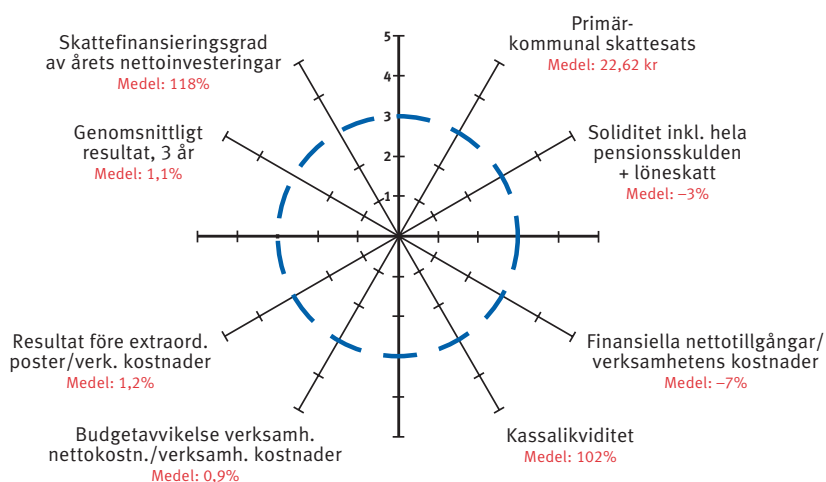
. . . i förhållande till riket

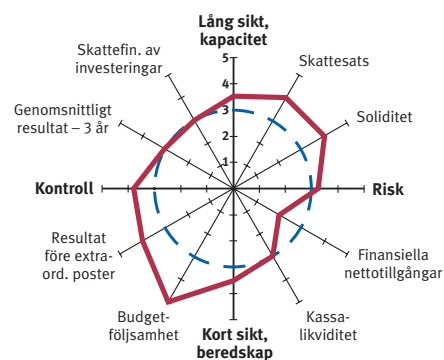
44 finansiella profiler

– Kommunerna i Övre Norrland 2009

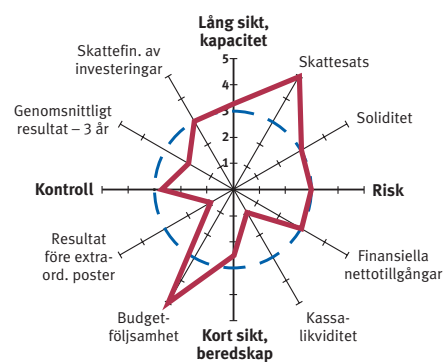
Medelvärden i profilen 2009

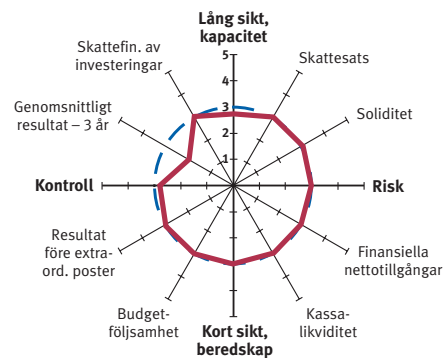
Arjeplog

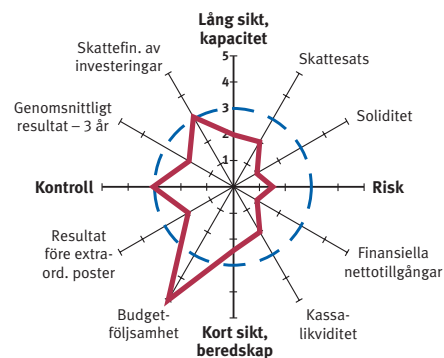
Arvidsjaur

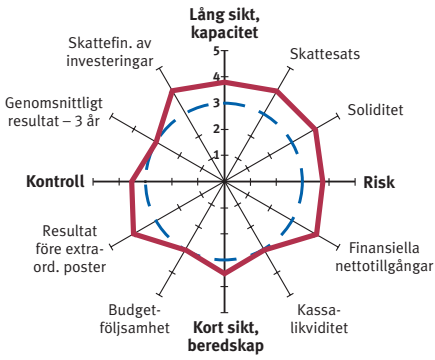
Berg

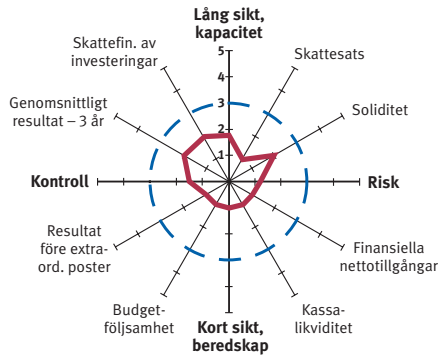
Bjurholm

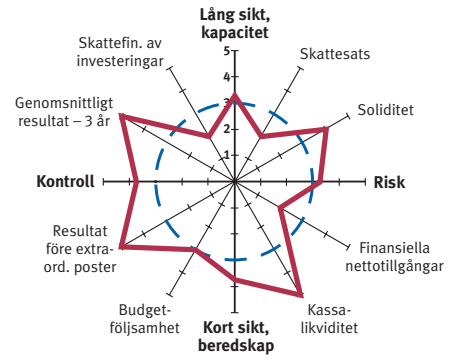
Boden

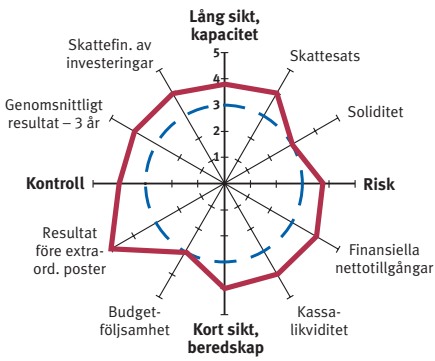
Bräcke

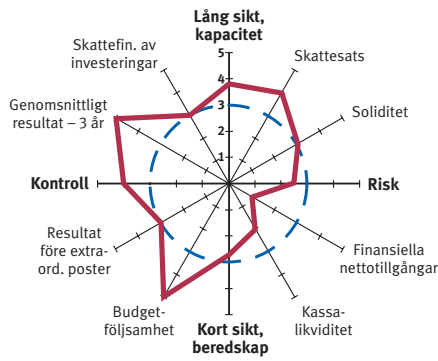
Dorotea

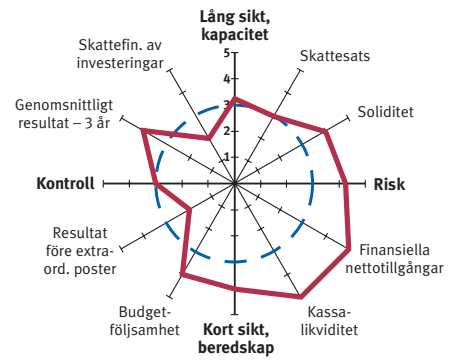
Gällivare

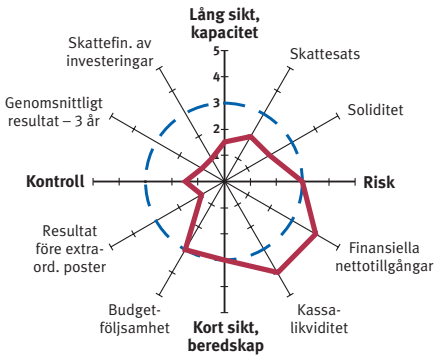
Haparanda

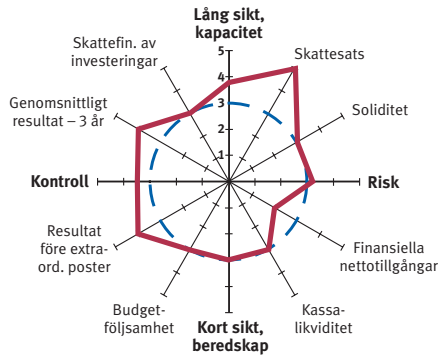
Härjedalen

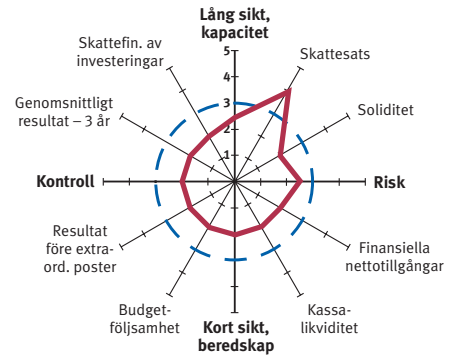
Härnösand

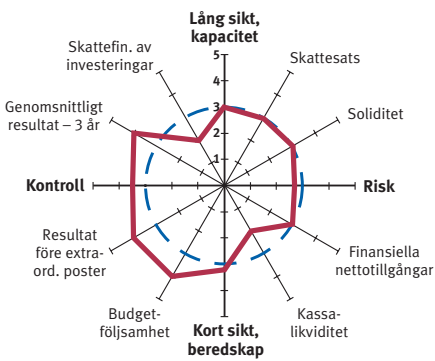
Jokkmokk

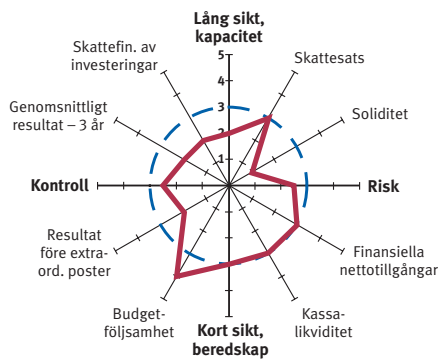
Kalix

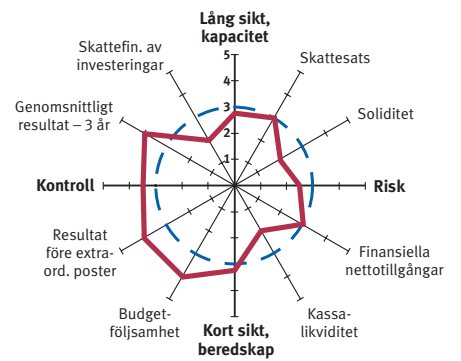
Kiruna

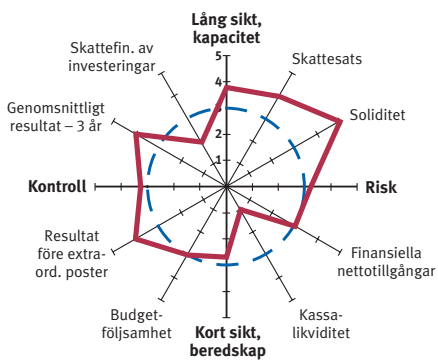
Kramfors

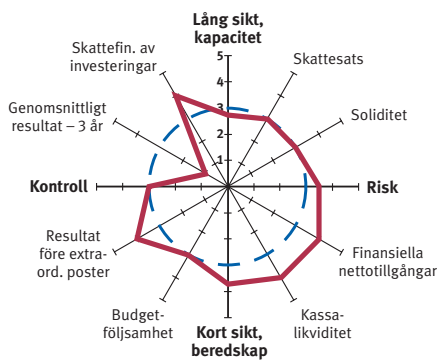
Krokoms

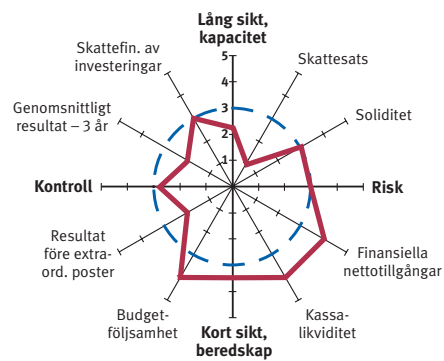
Luleå

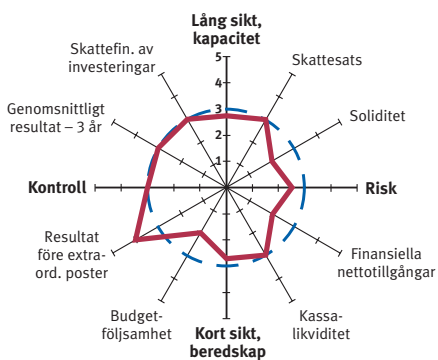
Lycksele

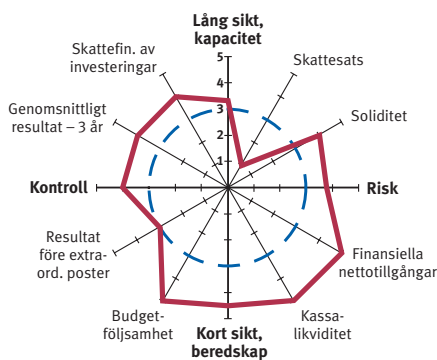
Malå

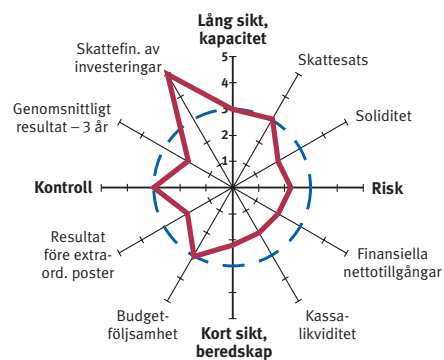
Nordmaling

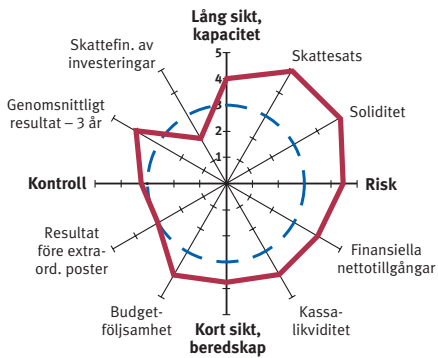
Norsjö

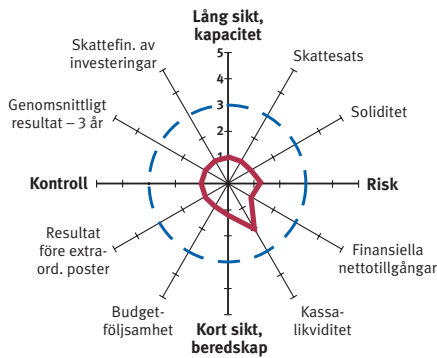
Pajala

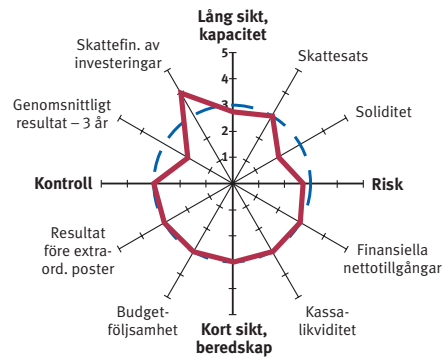
Piteå

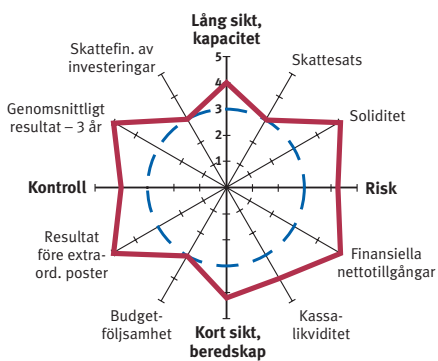
Ragunda

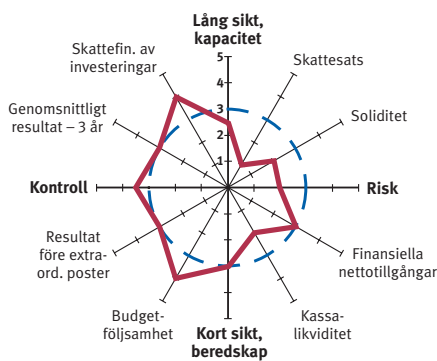
Robertsfors

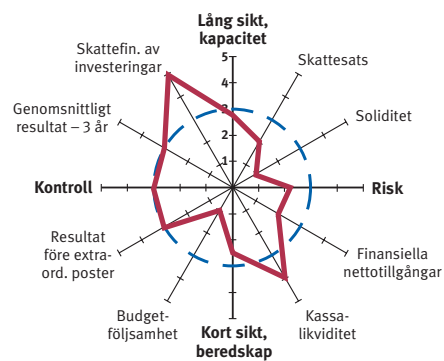
Skellefteå

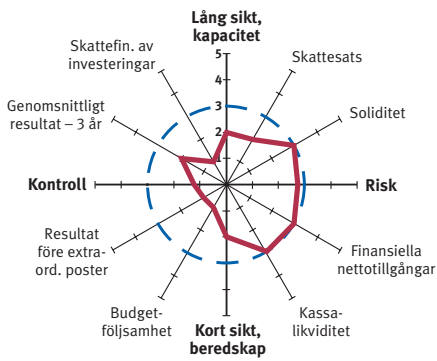
Sollefteå

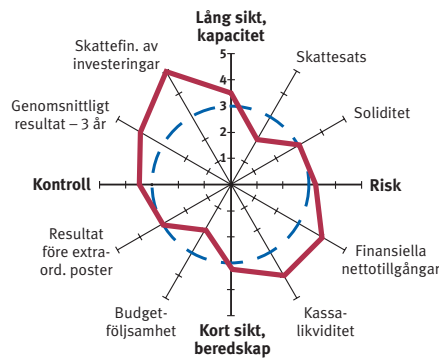
Sorsele

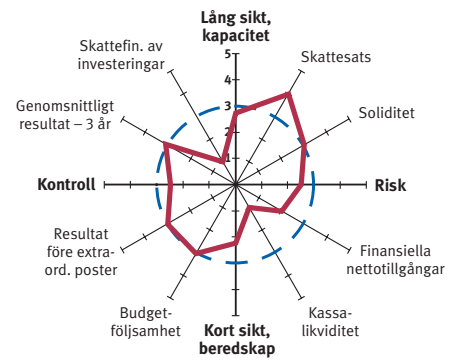
Storuman

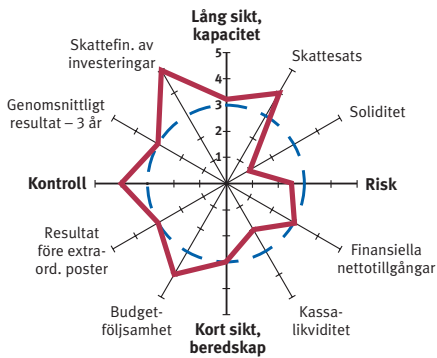
Strömsund

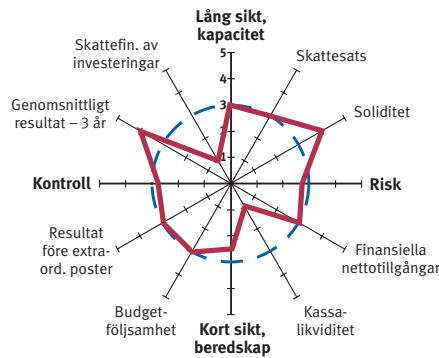
Sundsvall

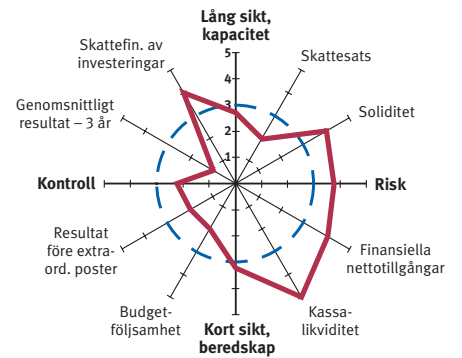
Timrå

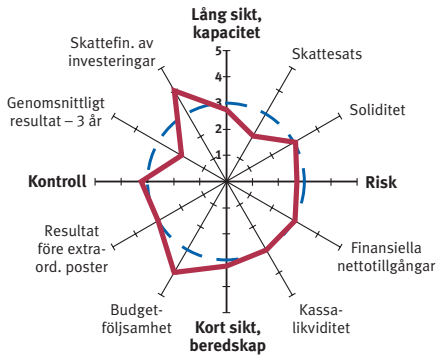
Umeå

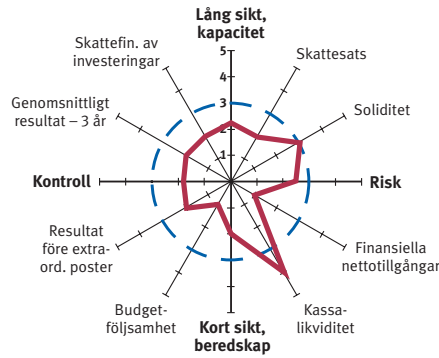
Vilhelmina

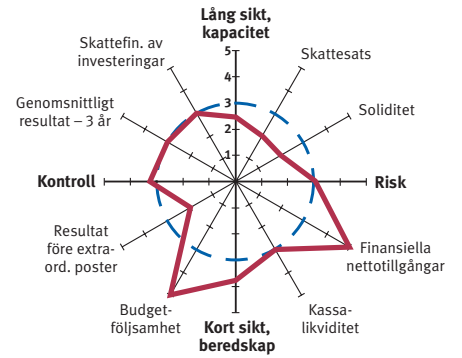
Vindeln

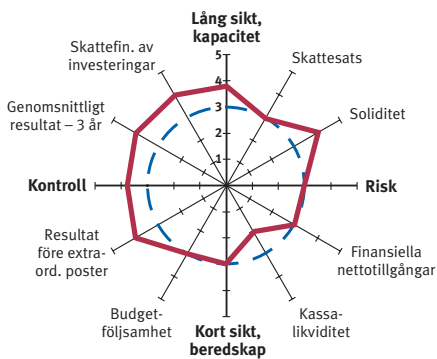
Vännäs

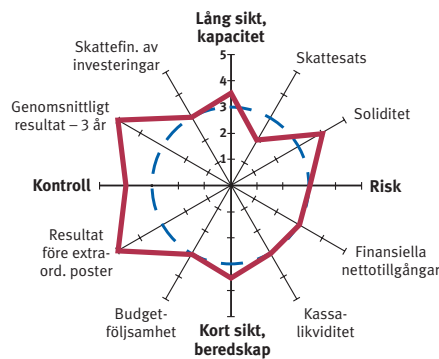
Ånge

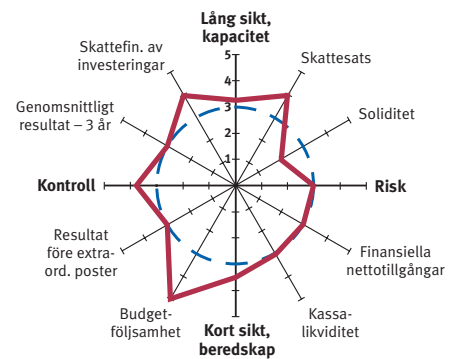
Åre

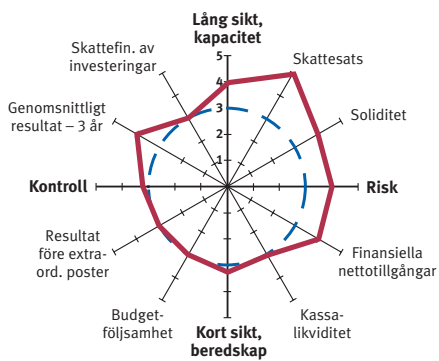
Åsele

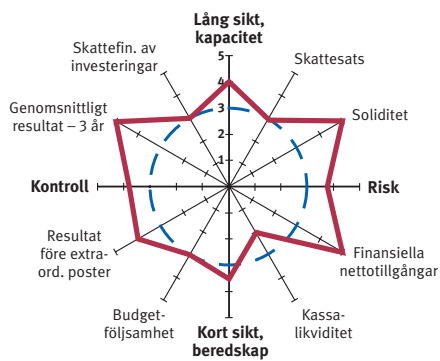
Älvsbyn

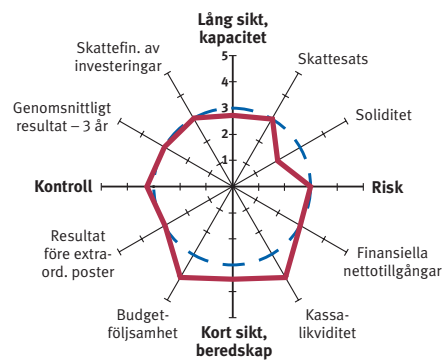
Örnsköldsvik

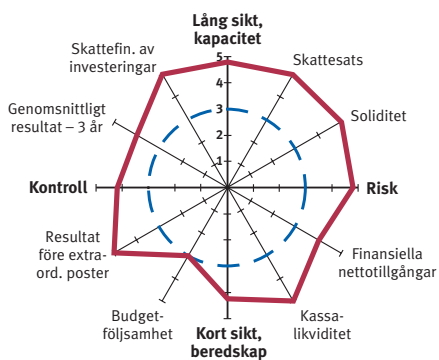
Östersund

Överkalix

Övertorneå

Kommunforskning i Västsverige är en organisation som bedriver och förmedlar forskning inom området ekonomi och organisation i kommuner och landsting.

Organisationen och verksamheten är uppbyggd kring ett samarbetsavtal mellan kommuner och landsting samt universitet och högskolor i Västsverige. Syftet med samarbetsavtalet är att initiera forskning inom det nämnda området och därigenom bidra till att skapa en stark forskningsmiljö.

KFi:s verksamhet idag kan delas in i områdena redovisning, organisering och styrning.

KommunForsk
I

Pilgatan 19a • 411 22 Göteborg
Telefon 031-786 59 00
E-post kfi@kfi.se • www.kfi.se